

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 1

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
5. JANUARJA (ENERO) 1956

Za zdravo slovensko družino

Dne 20. novembra 1955 se je vršil v Buenos Airesu četrti slovenski socialni dan. Na temelju referatov, ki so bili obravnavani na tem dnevu, so bile sprejete naslednje resolucije:

I.

Slovenska izseljenska družina, ki je osnovni pogoj obstanka in napredka našega narodnega življa v zamejstvu, je bolj kot nekoč v domovini izpostavljena mnogim nevarnostim gospodarsko socialnega, нравstvenega in vzgojnega značaja.

1—Pomanjkanje zadovoljivih gospodarskih pogojev se javlja: v nezadostni plači družinskega hranilca; v delovnih pogojih, ki so pogosto malo združljivi z urejenim družinskim življenjem; v težavnih stanovanjskih razmerah; v negotovosti za urejeno družinsko oskrbo zaradi morebitne nezgode, bolezni, nezaposlenosti, starosti, čemur se večkrat pridružuje še skrb zaradi rojstva novega otroka.

Ti proletarski pogoji pa ne bremené le družine z mnogimi otroci, ampak pogosto tudi mlade zakonce z rojstvom že prvega otroka.

2—Socialno je slovenska izseljenska družina prizadeta s tem, da je izruvana iz očetne hiše in domačije svojih prednikov; da je presajena največkrat v okolje velikega mesta, čigar masovni ustroj je popolnoma nasproten nekdanjemu načinu življenja in individualnemu razvoju družine; da ostajajo sredi človeškega morja mnoge naše družine ločene od vsake naravne skupnosti z rojaki; da zaradi svoje osamelosti iz naravne potrebe iščejo oslonja na okolju, čigar javno mnenje je skoraj vedno sovražno našemu družinskemu idealu.

3—Na нравno verskem področju je slovenska družina v zamejstvu ogrožena s tem: da je s preselitvijo izgubila moralno varstveno oporo, ki je z нравno verskim okoljem v domovini tradicionalno ohranjalo družinsko življenje in dobre družinske navade v sklopu farnega občestva; da jo je v tujem svetu naravnost zajel val nemoralnosti in protiverske propagande, ki posebno na mladino kvarno vpliva in se širi s slabimi zgledi, kvarnimi filmi, po radiju, po revijah, slikanicah in na splošno po tisku.

Zlasti pogubno vplivajo nauki proti trdnosti in vestnosti zakonskega življenja. Čeprav ne vodijo vedno v svoje skrajne posledice, pa imajo vendar za posledico postopno omrzitev in brezbriznost zakoncev drug za drugega, s čimer rušijo temelj za srečno družinsko življenje.

Pod vplivom materialističnega mišljenja se dogaja, da starši nečesto posredovati novega življenja in ga izničijo z dejanji, ki so po svoji naravi namenjena da dajo življenje.

4—Navedeni gospodarski, socialni in нравni vzroki vplivajo, da je tudi vzgoja otrok v mnogih izseljenskih družinah ogrožena. To posebno tamkaj, kjer mora tudi mati z doma za zaslužkom; kjer so otroci brez nadzorstva prepuščeni kvarnim vplivom ulice in okolja; kjer starši laiciističnega šolskega pouka in vzgoje ne dopolnijo s poukom krščanskih resnic in otrokom ne dajejo lepega zgleda s krščansko verskim življenjem.

II.

Spričo obstoječih nevarnosti, ki ogrožajo slovensko izseljensko družino v zamejstvu, IV. socialni dan:

1 Pozdravlja delo slovenskih katoliških organizacij, ki s tiskom in govorjeno besedo nudijo pouk o naravi družine in zakona.

Zaradi stalnih napadov na naravni in krščanski značaj družine, ki so zlasti naprjeni proti zakramentalnemu značaju, enotnosti in neločljivosti zakona kot naravni podlagi družine, naj se započeto izobraževalno delo kot nad vse nujno in važno nadaljuje, se poglobi in razširi, da bo globoko med nas prodrlo spoznanje o tej naravni božji ustanovi, da bo družina med nami ohranjena in spoštovana kot vir novega življenja in od Boga ustanovljena človeška skupnost, ki naj vodi do skupnosti z Bogom.

2 a) Vzgoja otrok v družini ni le pravica, ampak tudi sveta dolžnost staršev. Družina s svojimi naravnimi danostmi — ljubezen staršev, družba bratcev in sestic — je najboljša okolje za vzgojo otroka. Otroci krščanskih star-

OB KONCU LETA 1955

POGLED NAZAJ — POGLED NAPREJ

Bilo je sredi leta, v juliju 1955, ko so se sešli v Ženevi štirje državni voditelji: Eisenhower, Bulganin, Eden in Faure. Bila je to gotovo največja diplomatska konferenca po oni ob koncu vojne v juliju 1945 v Potsdamu. Ko se je zaključila potsdamska konferenca, je ves svet preveval val optimizma — zmagovalci so se na razvalinah Nemčije sporazumeli za trajno prijateljstvo in OZN bo tisto telo, ki bo to prijateljstvo gojilo. Ko so se deset let pozneje razhajali štirje glavni voditelji sveta v Ženevi, je tudi ves svet zajel val optimizma. Sovjetski državniki so odhajali dobre volje in z nasmehom na ustih — obljubili so mirno sodelovanje v okviru takozvane politike “sožitja”. Kakor je potsdamski val optimizma trajal le nekaj tednov, tako se je zgodilo po konferenci v Ženevi. Svet je po l. 1945 krenil v razklanost, ki se ni razvila v novo svetovno vojno samo zaradi tega, ker sovjeti še niso imeli atomskega orožja; deset let pozneje pa se je ravnotežje med vzhodnim in zahodnim blokom razbilo prav na tem, ker so sovjeti s silno hitrim zagonom krenili v tekmo najmodernejši oborožitve z atomskimi in hidrogenskimi bombami.

Pod vtišom sovjetske premoči

Kmalu po ženevski konferenci je tajnik kom. stranke Hruščev objavil, da imajo sovjeti nova letala, s katerimi obvladajo vse zavezniške postojanke v Evropi, Aziji in Afriki. Pod Stalinom se je sovjetska diplomacija ohranjala v mejah, ki si jih je komunistična Rusija zastavila pod Leninom in Stalinom. Lenin in Stalin sta skušala predvsem ohraniti varnost na mejah Rusije, drugam sta razlivala svoj vpliv samo s pomočjo kom. propagande. Po ženevski konferenci se je premoč sovjetske diplomacije naslonila predvsem na naraščajočo sovjetsko moč v moderni oborožitvi. Posledice so se kmalu čutile. Azijska konferenca v Bandoengu je bila že pod vplivom sovjetskih gesel o Aziji, v mesecih proti koncu leta pa se je sovjetski vpliv raztegnel nad območja, ki so bila tradicionalna angleška ali francoska. Sovjetski vpliv je narastel v arabskih deželah in pravkar zaključeni obisk sovjetskih državnikov v deželah Južne Azije je iztrgal ameriške mu in angleškemu vplivu ta del sveta.

Uspeh pa ni samo diplomatskega ali pa gospodarskega značaja. Vsa zavezniška politika je v dobi borbe s Stalinom slonela na takozvani globalni strategiji. Zavezniki so skušali zvariti trdno obrambno verigo ob južni meji Sovjetske zveze in ta bi šla skozi sredino Azije tako, da bi vključila vso Južno Azijo v zavezniški blok. Že pod Stalinom je ta strategija začela izgubljati na svoji moči, ker se je začel del južno azijskih držav odločati za nevtralnost, pod novim režimom Bulganina in Hruščeva pa se je svetovetom posrečilo, da so zavezniško verigo zlomili na dveh predelih — v prednji Aziji med arabskimi deželami in v južnem delu v Indiji in Birmaciji.

Pozicije zaveznikov in s tem postojanke miru so se v Aziji zelo omajale. Toda čez arabski svet segajo sovjeti tudi v področje, kjer ruska politika nikdar ni imela tal. Sovjetska oporišča v Egiptu in Siriji pomenijo, da se razteza sovjetska

šev imajo pravico, da so vzgojeni v krščanskem duhu. Brez verskega temelja je vzgojno delo neučinkovito, prazno.

b) Ker pa je vzgojno delo združeno v velikimi žrtvami in je poleg dobre volje potrebno tudi poznanje vzgojnih načel, je posebno danes potrebno, da so starši v vzgojnem nauku poučeni.

Velikega pomena so v našem času vzgojni tečaji za starše, kjer roditelji dobe teoretične in praktične nasvete za vzgojo svojih otrok. Tudi to delo, ki se je med nami srečno započelo, naj se nadaljuje ob stalni opori vzgojno poučnih spisov v knjigah in revijah.

c) Učinkovita pomoč pri vzgoji odraščajočega otroka pa so tudi vzgojne organizacije, kakor so verska, mladinska in stanovska društva, ki naj dopolnjujejo domačo družinsko vzgojo z vpeljavo mladine v družabno življenje.

3 Socialni dan priporoča, da se od časa do časa priredi vzgojni tečaj za bodoče zakonce, na katerem bi bodoči družin-

kontrola nad vso Severno Afriko. Vsa Severna Afrika se sedaj v bojih nacionalističnega značaja razbija v posamezne samostojne države, čisto upravičene v svojih stremljenih za neodvisnost. Toda pri tem se majojo postojanke angleškega imperija in francoske unije, ki so dosedaj varno čuvale svet od Kenije na vzhodu Afrike do Dakarja na zahodu ob Atlantiku. V vsem tem predelu je polno ameriških oporišč, toda po besedah Hruščeva imajo sovjeti letala, ki morejo vse te postojanke zasuti z atomskimi in hidrogenskimi bombami, če bi bilo treba. Že med drugo svetovno vojno so Hitlerjevi generali imeli izdelan načrt, kako izrabiti posest Severne Afrike. Brž ko bi nemške čete imele v posesti Dakar, bi čez Atlantik kaj kmalu obvladale važno oporišče na obali Brazilije — Natal. Od tam bi se potem razlil nemški pohod na dva dela, proti jugu bi prodirala ena nemška vojska v enaki meri, kakor bi morala proti severu druga prodreti do meja Združenih držav.

Sovjetski vojaški načrti v Severni Afriki najbrž ne bodo mnogo različni od nemških. Poset Severne Afrike za sovjete ne more imeti drugega smisla.

Tito v Addis Abebi in Kairu

Ko je carska Rusija po l. 1856 izgubila svoje predpravice v Palestini in turškem cesarstvu, je ob koncu 19. stoletja po zmagah abesinskega cesarja Menelika vrgla Rusija svoje oči na cesarstvo na tej visoki afriški planoti. V Addis Abebi je carska ambasada postala najpomembnejša in prirejala najrazkošnejše slavnosti. Ambasada je štela vedno več sto uradnikov in ruski vpliv je bil v deželi tolikšen, da je na pr. zdravstvena služba po raznih abesinskih mestih bila v rokah ruskih zdravnikov. Angleži so sicer vsakega ruskega zdravnika smatrali za vohuna, ki mora proučevati, kako bodo Rusi nekoč spremenili smer Nila. Ruska diplomacija je dejansko smatrala Addis Abebo kot svoje oporišče ob tem važnem prehodu iz Sredozemlja v Azijo.

Danes v Addis Abebi ni toliko sovjetskih agentov, kot jih je bilo v carskih časih. Toda tembolj more svetovetom koristiti tisti, ki mu bo neguš zaupal. Ko je bil Haile Selasie lani v Beogradu, je vse kar bleščalo v zlatu in brokatu vladarskih uniform, Tito je pravkar bil v abesinski prestolnici deset dni in za oči je bilo spet povsod vse polno bleščečih uniform in kolajn. Trgovina med Abesinijo in titovski Jugoslavijo bo obilna — toda za vsem tem ostaja dovolj močan videz, ki potrjuje naziranje, da je Titov obisk v Addis Abebi in sedaj že v Kairu le del sovjetske ofenzive v Severni Afriki. Abesinija je najbližja angleški koloniji Keniji, deželi, ki je po izgubi angleških postojank v Egiptu in Palestini pod Libije najmočnejše obrambno področje Anglije v vsej Afriki. Česar ne more opraviti v Addis Abebi sovjetski zastopnik, to bo mnogo lažje izvajal ambasador Tita, velikega prijatelja neguša.

Strunjen pohod sovjetskega bloka — razbitost na Zahodu

Koncentracija sovjetskega vpliva v prednji Aziji in Afriki je na videz močnejša od one v Južni Aziji. Naraščajoči vpliv pa bo gotovo zelo vplival na raz-

ski očetje in matere od pristojne strani dobili časovnim razmeram in krajevnim potrebam ustrežajoč pouk o družinski in zakonski psihologiji, pa tudi iz vzgojnega, zdravstvenega in gospodarskega področja.

4 Organizirana samopomoč, ki jo gospodarsko in socialno prizadetim izseljenskim družinam nudijo Vincencijeve in Elizabetne konference ter Društvo Slovencev (v Buenos Airesu), naj dobi dopolnilo z ustanovitvijo sosesk, v katero naj se združijo zlasti skupine družin, ki so oddaljene od slovenskih središč. Družine ene soseske bi se medsebojno obiskovale, si nudile med seboj prvo pomoč v nesreči, skupno skrbele in pazile na bolnike, ko domači ne morejo, in varovale otroke onih, ki morajo na delo, v cerkev ali po drugih opravkih.

Na čelu soseske naj bi bili starešina, ki bi ob opori socialno in karitativno ču-tečih oseb vodil družbene zadeve svoje soseske.

La Dirección General de Provincias

Por resolución del ministro del Interior, doctor Eduardo E. Busso, fué creada la Dirección General de Provincias, la que tendrá a su cargo el despacho de los asuntos que competen a dicha cartera de Estado en lo referente a las relaciones del gobierno nacional con cada una de las provincias. Por la misma disposición designóse para desempeñarse como titular al doctor Juan Ramón Aguirre Lanari. La nueva Dirección tendrá como función especial las relaciones del Poder Ejecutivo Nacional con los gobiernos provinciales y con los interventores en su carácter de agentes naturales del gobierno federal; las relaciones interprovinciales; la administración de nuevas

provincias y la reunión y división de las existentes; los límites de las provincias y de los territorios nacionales y la intervención del gobierno federal en las provincias. En los considerandos de la resolución se dice que se “hace necesario propender a un mejor encauzamiento orgánico entre el Ministerio del Interior y las provincias, tendiente a una agilización en sus relaciones naturales, que atienda a la vez los principios enunciados en las “Directivas Básicas del Gobierno Revolucionario” por los que se exalta la necesidad de consolidar el federalismo como imperativo constitucional e histórico.

Ustanovitev generalne direkcije za province

Minister za notranje zadeve dr. E. Busso je v notranjem ministrstvu ustanovil Glavno direkcijo za province. V njen delokrog bodo spadala vsa vprašanja, ki se nanašajo na odnose notranjega ministrstva odnosno zvezne vlade s provincami in njenimi vladami. Generalna direkcija za province se bo nadalje bavila z vprašanji, ki se pojavljajo med posameznimi provincami. Nadalje bo njeno delo preučevanje vprašanj, ki so v zvezi s proglašanjem novih provinc, z združevanjem ali delitvijo že obstoječih provinc in z določanjem meja med posa-

meznimi provincami in nacionalnimi teritoriji.

V utemeljitvi potrebe po ustanovitvi Generalne direkcije za province notranji minister naglašá, da je treba zboljšati odnose med notranjim ministrstvom odn. zvezno vlado in provincami ter jih spraviti v organsko zvezo in doseči hitro reševanje postavljenih problemov. Ta želja je poudarjena že v “Osnovnih direktivah” revolucionarne vlade in prikazana nujnost konsolidacije federalizma kot ustavni in zgodovinski imperativ.

Generalno direkcijo za province bo vodil dr. Juan Ramón Aguirre Lanari.

Novoletna poslanica generala Aramburu-ja

Začasni predsednik general Pedro Eugenio Aramburu je za novo leto naslovil poslanico na argentinski narod. Govoril je po radiu na Silvestrovo.

V poslanici je najprej orisal težko vzdušje, ki je bilo v Argentini pred osvobodilno revolucijo. Navajal je, da so vsi slovi drgnili nad nasiljem diktature brez zakonja in preganjanja ter živeli v stalnem nemiru zaradi verskega prepričanja ter političnih in gospodarskih razlogov. Proteste je diktatorska vlada zadušila z mučenjem, zapori in celo s smrtjo. Spričo takega stanja je vse gojilo samo to željo, da bi nasilnik s svojimi pomagači odšel. Ljudje najrazličnejših poklicev in slojev: otroci, žene in možje so se v duhu majske revolucije in Caserosa združili v odporu in oborožene sile, ki so z narodom imele iste ideale ter z njim delile isto usodo, so v hudem boju priborile zmago revolucije.

V naslednjem delu poslanice je gral Aramburu omenjal delo vlade osvobodilne revolucije. Naglasil je, da je ta vlada narodu vrnila svobodo, ki se v vsej polnosti odraža v političnem, kulturnem, gospodarskem in socialnem življenju. Listi, ki so v borbi z diktaturo morali podlež — to so “La Capital” v Rosario, “El Intransigente” v Salti, “La Vanguardia”, “La Prensa” in “El Pueblo” v Bs. Airesu in drugi — lahko znova izhajajo. Vlada spoštuje kot oficielno katoliško vero, ki jo izpoveduje večina naroda, zagotavlja pa dalekosežno svobodo tudi vsem ostalim veroizpovedim. Vlada z vsemi silami dela na ureditvi demokracije. Zato pa tudi z vso odločnostjo nastopa proti vsem tistim, ki na razne

voy v Aziji, ki meji na Pacifiku. V letu 1956 bi morale biti volitve v Indokini, v Koreji še vedno ni izvedena določba premirja, ki določa način, kako se morata obe Koreji združiti. Ameriški listi pišejo zadnje tedne vedno bolj o tem, kako se misli japonska politika nasloniti na levičarski blok v Aziji.

V božičnem nagovoru je papež Pij XII. ostreje kot kdajkoli opozoril ves svet na nevarnost komunističnega spletkarjenja in posvaril tiste, ki zaupajo v sovjetske pojme o “sožitju” med svobodnim svetom in komunizmom. V letu 1955 je vidno narasla moč komunizma v mednarodni politiki, v zahodnem bloku pa se v letu 1956 bližamo celi vrsti volilnih spopadov. Prvi je bil 2. januarja, ko je volila Francija, pozneje bodo volitve v Italiji, koncem leta pa v Združenih državah. Vse volilne dobe so značilne po tem, da se vladna politika majo, glavni problemi stopajo v ozadje pred napetostjo notranjepolitičnih obračunavanj. In ta zmeda bo trajala skoraj celo leto, ker bodo vse nove vlade čakale, kaj (Nadaljevanje na 2. strani)

načine in s prikrito propagando rušijo narodno harmonijo in nastopajo proti obnovi. Iz teh razlogov je bila prepovedana tudi Peronistična stranka. Pa tudi zato, ker so njeni voditelji podelili diktatorji obilje javne moči. V zunanji politiki bo vlada izpolnjevala vse obveze in gojila prijazne odnose z vsemi narodi sveta. V socialni politiki demontira totalitaristično zgraditev socialnega zavarovanja ter je že izdala ukrepe za svobodno sindikalno udejstvovanje delavcev, nameščencev in delodajalcev. Gral Aramburu zagotavlja, da v bodoče ne bo nobenih prisilnih zborovanj, pa tudi ne nobenih prisilnih dajatev. Napoveduje določitev minimalnih plač, enakost prejemkov mož in žena za enako delo, sprostitev postopka za urejevanje pokojnin in bolezenskega zavarovanja, zboljšanje zakonskih predpisov za zaščito mater, hiš in nameščencev, pocenitev stanovanj v mestih in v podeželju ter zboljšanje položaja žene, ki je zaposlena v raznih obratih. Povedal je tudi, da vlada preučuje vprašanje zvišanja življenjskih stroškov, napovedal pa ostre ukrepe proti brezvestnim trgovcem, ki iz spekulativnih namenov zvišujejo cene.

V zadnjem delu svoje poslanice je general Aramburu govoril o zaupanju v bodočnost Argentine, ki razpolaga z vsemi človeškimi in materialnimi predpogoji, da v deželi zavladá blagostanje. Omenja znova, da izvršuje svoj mandat v imenu oboroženih sil, ki so prevzele ogromno odgovornost, da narodu povrnejo svobodo, da si bo v svobodi izvolil svojo bodočo vlado. S toplimi besedami se je nato spominjal argentinskih oboroženih sil ter naglašal, da njeni predstavniki niso prav nič oklevali, da ne bi prevzeli brezmejne odgovornosti nase s tem, ko so državo pognali v najbolj odločilno borbo v zadnjih sto letih. Še bolj krivično bi pa bilo, če bi pozabili sedaj na tiste, ki so junáško padli v izpolnjevanju svoje dolžnosti. Vsem tem smo dolžni zahvaliti mi vsi, pa tudi vsi bodoči rodovi.

Potem, ko je naglasil, da so javni mir, socialni mir, harmonija in edinost med državljani, spoštovanje pravice, ponovna vzpostavitev vseh demokratskih ustanov, splošna blaginja in utrditve demokracije nepreklicljivi znaki revolucije, je ljudstvo opozoril, da kaosa, ki ga je zapustila za sabo diktatura, ni mogoče obiti in preiti v dobo socialnega ravnotežja brez vmesne dobe bojev, žrtv, uspehov, pa tudi napak. Nikdar ne preide noč v jutro brez jutranje zarje in to, kar je sedaj v Argentini, je jutranja zarja demokracije.

Poslanico je zaključil z željo, da bi domovino v njenih sedanjih težavah podpirali vsi njeni otroci, da bi bili v novem letu srečni vsi, ki žive v Argentini in da bi mir vladal med narodi.

Krščanski demokrati solidarni z begunskimi

Kakor smo že poročali, sta se tekom poletja 1955 (od začetka julija 1955 do konca novembra) mudila v Evropi zastopnika Krščansko-demokratske zveze za Srednjo Evropo (CDUCE) gg. Konrad Sieniewicz, glavni tajnik zveze in dr. Bohumir Bunža, predstavnik zveznega tiska. Oba politika sta imela za časa svoje delavnosti v Evropi mnogo priložnosti, govoriti z mnogimi odličnimi političnimi osebnostmi in časnikarji, ter se udeležiti važnih zborovanj in kongresov. Pri vsaki taki priliki sta pojasnjevala borbo CDUCE, čije članica je tudi Slovenska ljudska stranka, za olajšanje položaja zasužnjenih narodov in za njih končno osvoboditev.

Med zelo značilnimi prireditvami, ki sta jih omenjena predstavnika CDUCE pripravila z namenom, da navežeta čim tesnejše stike s političnimi osebnostmi iz zapadne Evrope, je bil sestanek krščansko-demokratskih voditeljev v Parizu sredi novembra 1955. Sestanek je izzvenel v manifestacijo enotnosti in solidarnosti med zapadnimi krščanskimi demokrati in pa med begunskimi zastopniki krščansko-demokratskih gibanj v deželah sedaj pod komunistično tiranijo.

Zborovanje je podprl sam George Bidault, bivši francoski ministrski predsednik in dolgoletni zunanji minister, ki je poslal pomembno pozdravno pismo, ker se sam zbora ni mogel udeležiti zaradi zaposlenosti v Ženevi. Sestanek je vodil belgijski minister M. Heyman, ki je predsednik socialne komisije pri Evropskem parlamentu. Goste je pozdravil predsednik širšega odbora CDUCE Joseph Kozi-Horvath. Med govorniki je bil belgijski državni minister in predsednik Mednarodne zveze kršč. dem. gibanj (NEI) D. Schryver, ki je zborovalcem prebral del poslanice, ki jo je pripravil za zatiranje narode za železno zaveso. V njej zagotavlja, da vsa svobodna Evropa misli in dela za zatiranje narode. "Mi smo z vami", pravi poslanica, "in vaše trpljenje čutimo tudi mi".

Francoski poslanec Alfred Coste-Floret, ki je hkrati glavni tajnik NEI, je v svojem nagovoru naglasil, kako je sodelovanje med krščanskimi demokrati iz vzhodnega in zapadnega dela Evrope bistveno važno, če se hoče doseči zmaga nad za-

sužnjevalnimi silami komunizma. V istem duhu in smislu je govoril tudi predsednik britanske sekcije NEI, preč. MacLaughlin. Njemu se je pridružil dr. Martin Rosenberg, glavni tajnik švicarske kršč. dem. stranke (konzervativne), Van de Pool, namestnik glavnega tajnika nizozemske Katoliške stranke, dalje Ernest Majonica, nemški parlamentarec iz Bonna, Gaston Tessier, predsednik Mednarodne zveze krščanskih sindikatov ter Franco Nobile iz Italije, ki je predsednik mladinske veje NEI.

Zborovanje so osebno pozdravili tudi Robert Bichet, francoski poslanec, ki je zastopal Bidaulta. Prebrana je bila poslanica glavnega tajnika italijanske kršč. dem. stranke Amintore Fanfani-ja.

K besedi sta se seveda oglasila tudi organizatorja zborovanja, gg. Sieniewicz in Bunža. Izrazila sta hvaležnost begunskih krščanskih demokratov za tople besede solidarnosti in simpatije, ki so jih odlični gostje izrazili ne le begunskim krščansko-demokratskim politikom, temveč zlasti in predvsem zasužnjenim narodom za železno zaveso.

Na zborovanju so bili zastopniki kršč. dem. strank iz vseh šestih dežel za železno zaveso: Češkoslovaške, Jugoslavije, Litve, Latvije, Madžarske in Poljske. Slovence je zastopal g. Nace Čretnik v družbi še nekaterih drugih slovenskih ljudi v Parizu. Vsi ti so zopet porabili priliko, da so govorili s politiki zapadno evropskih dežel tudi o problemih slovenskega naroda in njegovi osvoboditvi, kakor tudi o slavni zgodovini in delu SLS v domovini in sedaj v begunstvu. Taka zborovanja in udeležba SLS na njih so koraki, ki polagoma približujejo svobodo našega naroda.

POGLED NAZAJ — POGLED NAPREJ (Nadaljevanje s 1. strani)

bodo povedali volilci v ZDA. Leto dni je v mednarodni politiki dolga doba; v pol leta se je po konferenci v Ženevi v juliju 1955 zelo spremenil položaj na svetu. Lahko bi se reklo, da bodo mogli sovjeti v letu 1956 celo leto ribariti v kalnem. V preteklem letu se je položaj zaveznikov poslabšal, ker so sovjeti povečali svojo ofenzivo v področjih, kjer dosedaj še niso spletkarili. Tako oslabljen položaj označuje vstop v novo leto in izgleda, da bo sovjetski pritisk samo še naraščal.

Deset let po Potsdamu je danes položaj tak, da se je v veliki meri podrl

"ZA WASHINGTONSKIMI KULISAMI"

Pod tem naslovom je objavil ugledni newyorški list "New York Post" zanimive informacije, ki osvetljujejo ozadnje Murphyjevega obiska v Beogradu in pojasnjujejo zagonetno tišino, ki je po tem obisku zavladala v svetovnem tisku. Dopisnik tega lista Allen je znan po tem, da pride po kongresnih in ministrskih uradih v Washingtonu na sled resničnim ozadjem dogodkov, ki jih drugo časopisje ni dobilo v objavo. Njegove informacije so se še vedno izkazale za točne in potem takem izhajajo iz virov, ki so dobro poučeni. So pa tele:

Dvorjenje Kremlja Titu je šlo že zelo daleč. Rusija je privolila, da stavi Jugoslaviji na razpolago en atomski reaktor, en ciklotron in vse potrebne surovine kakor na primer uranij in grafit. Za enkrat je še neznan, ali je sovjetski reaktor za miroljubne ali vojaške namene.

To neverjetno odkritje je napravil namestnik državnega podtajnika Murphy, ko je bil po posebnem nalogu nedavno v Beogradu. Zadeva je prišla na dan v razgovorih, ki jih je imel s Titom in drugimi visokimi državnimi dostojanstveniki. Na dnevnem redu je bilo vprašanje, zakaj Jugoslavija odbija, da bi imela ameriška vojaška delegacija vpogled v uporabo orožja in druge vojaške naprave, ki jih je Amerika dala Jugoslaviji.

Reaktor, ki ga dobi Jugoslavija, je prvi, ki ga je sovjetska vlada obljubila neki državi, ki ni za železno zaveso. Ameriško državno tajništvo za zunanje zadeve in tajništvo za obrambo vidita v tem vznemirljivem razvoju še druge pomembne okolnosti. Oba urada sodelata, da je ta okolnost jasen znak, da hoče Sovjetska Rusija napraviti protukrepe proti postopku ameriške vlade, ki oddaja atomske proizvode za miriljubne svrhe tistim državam, ki so v zapadni skupnosti. Zdaj je jasno, da se je Sovjetska zveza odločila stopiti na tem polju v ostro tekmo z Združenimi državami.

Spomladi je Tito enkrat namignil ameriškim organom, da bi potreboval takšen atomski reaktor za znanstvene, zdravstvene in druge miroljubne svrhe. Toda ti so se delali, kakor da tega migljajo niso slišali ali razumeli. Očitno je imel Tito več sreče v Moskvi.

Namestnik državnega podtajnika Murphy je dognal, da bodo dobili Jugoslovani sovjetski atomski reaktor v okviru trgovskega sporazuma, ki sta ga lanski september obe državi podpisali v Moskvi. Murphy je dognal, da bodo Jugoslovani poleg reaktorja dobili še sledeče:

1) Kredit 54 milijonov dolarjev za nabavo surovin v Sovjetski Rusiji;

2) Posojilo v zlatu v znesku 30 milijonov dolarjev za svrhe, ki še niso jasne;

3) Izmenjava blaga na podlagi trgovinskih odnosov se bo povečala za nadaljnjih 75 milijonov. Od teh naj bi še letos dosegli 40 milijonov.

Na osnovi teh dogovorov bo Sovjetska zveza že v dveh letih na prvem mestu v jugoslovanski zunanji trgovini. V enakem razmerju pa bo tudi Jugoslavija v istem času postala gospodarski satelit sovjetskega imperija.

Murphy pa je odkril v Beogradu še nekaj drugega, namreč, da je bil ustanovljen skupni ruski - jugoslovanski sklad, iz katerega naj bi se financirala izmenjava tehničnih informacij, tehničnega orožja in osebja.

Vsa ta odkritja so v veliki meri zaostala probleme, s katerimi se bavijo najvišji politični krogi v Washingtonu, namreč, ali še kaže pošiljati vojaško pomoč Jugoslaviji. O tem problemu razpravljajo že več mesecev. Pred nekoliko časa je zahteval predsednik Eisenhower od državnega obrambnega sveta, naj mu predloži najkasneje do 1. novembra 1955 svoje mišljenje. Njegov načrt je bil napraviti tedaj končno veljavno odločitev v zvezi z novim državnim proračunom, ki ga bo predložil Kongresu v januarju prihodnjega leta.

Kakšen učinek bo imela na to vprašanje predsednikova bolezen, še ni mogoče povedati. Ena stvar je znana že zdaj. Državno tajništvo za obrambo (Pentagon) je že storilo potrebne ukrepe, da se za enkrat ustavijo pošiljke vojaškega materiala, letal na reakcijski pogon, težke artilerije in tankov Jugoslaviji. Vojaški material gre še vedno v Jugoslavijo — toda v zmanjšanih količinah in brez nekaterih vrst orožja.

(Pregled Free Europe Committee New York)

Argentinski tisk pred krizo

Buenos Aires je bil pred nastopom Peronovega režima znan kot tretje mesto na svetu, kjer so veliki dnevniki imeli visoke dnevne naklade. Pod Peronom za svobodni tisk niso bili podani najboljšji pogoji. Marsikateri list je moral prenehati ali pa se podrediti zahtevam novih gospodarjev. Po padcu Peronove vlade je za tisk v Argentini nastopila svoboda, istočasno pa so se pojavile z njo tudi nove težave: silna podražitev papirja, visoko zvišanje plač grafičnemu delavstvu in povisjanje cen ostalemu tiskarskemu materialu.

Vse te okolnosti so bile merodajne, da je buenosaireški najstarejši angleški dnevnik "The Standard" — kot smo že kratko poročali, dne 21. decembra 1955 izšel zadnjič kot dnevnik. V tej številki je napovedal, da bo v bodoče izhajal kot tednik.

Izdajatelji dnevnika "The Standard" so s svojo odločitvijo, da so prenehali izdajati list kot dnevnik, opozorili javnost na težko krizo, ki nastopa za tisk v Argentini. Kot smo že omenili je ta kriza nastala zaradi skoro še enkratne podražitve cen papirja, zaradi visokega zvišanja plač grafičnemu delavstvu in ostalih dajetev tiskarskemu uslužbenstvu.

ravnotežje, ki je bilo tedaj tam zgrajeno. Sovjeti so podrl postojanje zaveznikov v Aziji in Afriki. Cesar ne bodo storili sami, bodo zanje opravljali Tito in njemu podobni tovariši. Protiukrepov v letu 1956 ni kaj prida na vidiku, šele v letu 1957 bo novo ameriško vodstvo izoblikovalo in utrdilo svojo fronto.

Le malo pa je verjetno, da bi bil pravi mir že v resni nevarnosti. Na obeh straneh je opažati vse preveč priprave za formiranje front in dokler se te samo formirajo, vojna ni tako blizu. Gotovo je pa, da smo ji po dogodkih v letu 1955 mnogo bližje. Toda dokler je mir še varno v valetih, je še vedno dovolj možnosti, da se prepreči tretja svetovna vojna, ki bi bila po nekaterih napovedih konec naše civilizacije.

Fronte pa se že formirajo po vojaških in tehničnih vidikih. Svojo pot pa gre človeški element z vrednotami duhovnega značaja. In dokler je mir, te vrednote in ti ideali še ne zbledijo popolnoma in imajo še vse možnosti, da nadvladajo.

Volitve v Franciji

Francija je volila dne 2. januarja in izid je naslednji: vladna koalicija (Faurom radikalni, MRP, neodvisni s Pinayem na čelu) je dobila 186 mandatov, koalicija radikalov in socialistov z Mendes France-om na čelu je zbrala 160 mandatov, komunisti 145 mandatov in novo gibanje nasprotnikov previsokih davkov, ki jih vodi trgovec in knjigovodja Poujade, je dobilo 51 mandatov.

Prvi komentarji navajajo, da je izid volitev tak, da bo Francija spet imela nekaj let v parlamentu stanje, ki ne bo dopuščalo sestavo močne in trdne vlade. Trdna vladna večina bi se mogla zvariti samo, ako bi se sporazumele stranke: MRP, neodvisni radikalni obeh kril (Faurom in Mendes France) in socialisti. Toda med Faurom in Mendes Franceom je prišlo — ravno ob teh volitvah do takih obračunavanj, da — vsaj za enkrat — ni računati na sestavo take skupne vlade. Tudi je malo verjetno, da bi socialisti hoteli v vlado ali pa da bi vsaj tiho podpirali vlado sredinskih strank.

Volitve so presenetile v dvojem: komunisti so dobili 145 mandatov, pa so dobili le 4 in pol milijona glasov (l. 1951 pa so prejeli nad 5 milijonov glasov in samo 96 mandatov). Razbitost antikomunističnega bloka je privedla v parlament komunistično stranko tako močno, kakor ni bila dosedaj nikdar v zgodovini francoskega parlamenta. To zmago komunizma je v veliki meri omogočil nastop Mendes Francea, ki je s socialisti skupno skušal zvariti "progresivni" antikomunistični blok, pa je iz njega izključil krščanske demokrate (MRP) in neodvisne (Pinay). Vladni blok je proti Mendes Franceu uspešno nastopil, pri tem pa je bila premagana tudi tista teorija, ki v Franciji že celo stoletje odloča, da je namreč "progresiven" samo tisti, ki se podredi direktivam framsonske lože. Ta gonja Mendes Francea je bila naperjena predvsem proti MRP, toda izid volitev kaže, da se tokrat loži izvedba njenih načrtov še ni obnesla. S tem, da se je razbil blok antikomunistične sredine, pa je komunizem dospel do moči, ki jo bo zlasti v propagandi zelo izrazil.

Vendar pa je število glasov za komunizem za več ko pol milijona nazadovalo in to v dobi, ko se je število vpisanih volilcev povečalo in je bila udeležba pri volitvah zelo velika.

imel načrtov za postavitev rotacije, tovarna, ki je ta stroj dobavila, jih pa Peronu tudi ni hotela izročiti, te rotacije sploh niso mogli postaviti in rabiti.

Potem, ko je Peronov režim dr. Gainza Paz-u odzvel dnevnik "La Prensa" in je zadošil tudi edini katoliški dnevnik v Buenos Airesu "El Pueblo" so pod Peronovim režimom obdržali svoje tiskarne samo še naslednji buenosaireški dnevniki: La Nación, The Standard in Argentinisches Tageblatt, s katerimi vlada ni razpolagala.

V Buenos Airesu sedaj pod vlado osvobodilne revolucije izhajajo še naprej vsi prejšnji dnevniki, ki so podpirali Peronov režim. Danes sicer ne pišejo za Perona, ampak so se predali bolj informativni službi. Vsi ti listi so danes prav tako kot ostali listi v težkih finančnih razmerah in je verjetno, da bo med letom eden ali drugi prenehal izhajati. Eden je to že storil. In sicer "El Lider", ki je 31. decembra 1955 objavil sporočilo, da s 1. januarjem 1956 ne bo več izšel.

Močno zvišanje cen tiskarskim stroškom, zvišanje plač grafičnemu delavstvu in napovedano zvišanje prejemkov istemu osebju z novo kolektivno pogodbo, ki bo stopila v veljavo meseca februarja, močna podražitev cene papirja, na drugi strani pa tudi pomanjkanje papirja, vse to so okolnosti, ki so privedle lastnike velikih buenosaireških dnevnikov do tega, da razmišljajo o tem, da bodo morali zvišati naročnino in ceno posameznim izvodov v maloprodaji, ker z dosedanjim naročnino ni mogoče kriti stroškov, ki so združeni z izdajanjem listov.

To je sporočilo, ki so ga veliki buenosaireški dnevniki sporočili javnosti pred novim letom in jo tako pripravljajo na zvišanje naročnine in prodajne cene za posamezne izvode. To so morali storiti veliki dnevniki, ki imajo po več sto tisoč naročnikov ter ogromne dohodke od trgovskih oglasov.

38.000 MRTVIH ZARADI PROMETNIH NESREČ V USA

V letu 1955 je bilo v USA rekordno število mrtvih zaradi prometnih nesreč. Sodijo, da jih je okoli 38.000. To število je večje kot so pa znašale ameriške izgube v treh letih vojskovanja na Koreji. Rekord v tej žalostni bilanci ima Kalifornija.

ARGENTINA

Gral. Lonardi, prvi predsednik začasne revolucionarne vlade v Argentini, je iz New Yorka prispel v Washington, kjer se je podvrget temeljitemu zdravljenju zaradi visokega krvnega pritiska. Od tam je poslal vojnomu ministru gralu Arturu Osorrio pismo, v katerem z ozirom na sporočilo, da se povzročevalci nemirov v Argentini poslužujejo tudi njegovega imena, pravi, da on ni pooblastil nobene osebe in tudi ne nobene organizacije, da bi lahko uporabljala njegovo ime za gornje namene ali pa v kakršnekoli politične svrhe. Na to pismo je vojni minister poslal gralu Lonardiju brzojavko, v kateri v svojem imenu in v imenu častnikov ter vojakov prosi Boga, da bi mu podelil čim skorajšnje popolno ozdravitev ter mu v novem letu želi vso srečo.

V Bs. Airesu se je prejšnji četrtek sestalo na zadnjem kongresu v Cordobi izvoljeno predsedstvo Krščanske demokratske stranke. Na tajni seji je bil izvoljen za predsednika stranke dr. Lucas F. Ayarragaray, za tajnika dr. Juan T. Lewis, za blagajnika José Carlos Ricci, za člane vodstva stranke Angelina Faselli, dr. Manuel Ordoñez, Guillermo López, Francisco E. Cerro, Ricardo Marcelo Duesel, Carlos A. Imbaud in José Alejandro Miller.

Tiskovni urad predsedstva vlade je objavil sporočilo, da je vlada za več oseb odredila internacijo v južnih provincah, ker so kljub pozivu vlade za mirno sožitje nadaljevale z motenjem miru. V internacijo so poslani med drugim bivši visoki funkcionarji Glavne delavske konfederacije tako José Espejo, Eduardo Vuletić in Hector de Pietro, vsi trije bivši glavni tajniki CGT.

Vlada je objavila drugi seznam industrijskih podjetij, ki so prišla pod zaporo. V tem seznamu so tudi razna it. ind. podjetja kot n. pr. Fiat. Istočasno je bil objavljen tudi seznam oseb, katerih premoženje je prav tako prišlo pod zaporo. Med temi je n. pr. Juan M. Fangio, znani argent. avtomobilski dirkač, ki je tudi svetovni avtomob. prvak, za njim pa so tudi še drugi argent. avtomob. dirkači.

Častno sodišče v vojnem ministru je biv. vojnemu ministru gralu Franklinu Luceru ter biv. min. za narodno obrambo, gralu Sosi Molina zaradi hudih prestopkov odvzelo generalski čin ter ju je izločilo iz vojske.

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Ameriško letalsko ministrstvo je izdalo odredbo, po kateri se bo ameriško vojno letalstvo odslej naprej osredotočilo na produkcijo atomskih letal in raket, ker bo po mnenju strokovnjakov prihodnjo vojno dobil, kdor bo imel dovolj zračnih sil.

EGIPT: Tito in Nasser sta imela daljše razgovore o položaju na Bliznjem Vzhodu, ter je Tito po konferenci izjavil, da "za afriške in azijske države ne smejo obstajati zemljepisne ovire, da ne bi sklenile zvez tudi z državami na drugih kontinentih. Titova Jugoslavija se more prav tako povezati z afriškimi državami v močno mirovno skupnost, ki bo imela velik vpliv na zadržanje velesil", trdi Tito.

MALAJA: Pogajanja med komunisti na malajskem polotoku in britanskimi oblastmi so se razbila ter so komunisti objavili nadaljevanje "osvobodilne" vojne.

INDIJA: Preds. Nehru je objavil, da so govori Bulganina in Hruščeva v Indiji bili zelo neprijetni za indijsko vlado in njeno nevtrarno stališče v svetovnih dogajanjih ter poudaril, da dopuščata on in njegova vlada "komuniste kot umsko bolne ljudi, ki se jim pač ni mogoče izogniti".

SUDAN: Mesto Hartum je postalo prestolnica nove sudanske države, ki je postala neodvisna 1. januarja t. l. Do konca decembra 1955 sta imela skupno upravo nad Sudanom Anglija in Egipt. oevii

ZSSR: Bulganin in Hruščev sta na zasedanju Vrhovnega sovjeta v Moskvi podala poročilo o svojem potovanju po Indiji in znova napadla zapadne zaveznike in Eisenhowerja osebno. Ob priliki novoletne poslanice svetu pa je Bulganin svojo kritiko zapadnih zaveznikov omilil in se zavzema za sklicanje nove konference velikih štirih, "ki naj enkrat za vselej prekine mrzlo vojno in privede svet do popolnega in trajnega miru".

Novice iz Slovenije

POT SKOZI JUGOSLAVIJO

je naslov daljšega članka, katerega je atenski dopisnik poslal tukajšnjemu Arg. Tageblattu. Iz obiska v Sloveniji navaja dopisnik tole:

“Ako se peljete iz Koroške, najbolj južnega dela Avstrije, preko visokega prelaza in ostrih ovinkov v Slovenijo, se vam bo zdelo, da ste se v hipu znašli v drugem svetu. Osamljene vasice, ležeče precej oddaljene druga od druge, skozi katere se boste peljali po silno slabo urejenih cestah, vam bodo pokazale silno jasno sliko največjega uboštva. Ob železnici ležeče hiše so zavite v črnilo dima in premogovega prahu, zakaj v vsej Jugoslaviji še vedno vozijo vse železnice na premog. Na tovarniških poslopjih in na vseh pročeljih raznih poslopj, zavrtih v rdeče zastave, so visele Titove slike v naravni velikosti, kajti prav tedaj, ko smo potovali skozi to deželo, so praznovali 12. letnico komunistične revolucije. Štiri dni je počivalo vse delo.

DVE LETI

je preteklo v decembru 1955, odkar je prvi slovenski rojak naložil denar po nasvetu podpisanih. Lahko si mislimo, kako težko se je tedaj odločil za naložbo take vrste, ki pri Slovencih ni še imela nobene tradicije.

Danes, po dveh letih, je položaj drugačen. V Argentini smo prestali razne gospodarske težave, revolucije in nedavno spremembo vrednosti denarja. Sicer je še vedno nekaj takih rojakov, ki ne morejo razumeti, da obstoji gospodarska in socialna moč svobodnega zapadnega sveta prav v tem, da tudi majhnim varčevalcem omogoča soudeležbo pri dobičkah velikih podjetij. Večina pa vendarle uvideva, da naši prihranki ohranijo in povečajo vrednost samo tedaj, če so pravilno naloženi.

Francé in Janez Kristof gledata na pretekli dve leti s hvaležnostjo za zupanje, ki sta ga bila deležna s strani rojakov in z zavestjo, da tudi s svoje strani pomagata, da denar tukajšnjih slovenskih izseljencev, ki bi sicer v mnogih primerih ostal neizrabljen vrši svojo pravilno vlogo v korist gospodarstvu, še bolj pa v korist tistim, ki so si ga v večini primerov s težkim trudom prislužili.

Francé in Janez Kristof, 25 de Mayo 533 - 3, Buenos Aires, T. E. 31-6435.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

Silvestrovanje Slovencev v Buenos Airesu

Prehod iz starega leta v novo je po vseh deželah živahen. Še v deželah na severni polobli, kaj šele pri nas na vročem jugu sredi tople noči.

Ko udari ura dvanajst zazvone zvonovi po vseh cerkvah. Sirene številnih vlakov, ki drve iz mesta ven ali se pa vanj vračajo, tulijo. Prav tako sirene po številnih tovarnah. Iz pristanišča prihaja zamolkel novoletni podrav številnih zasidranih ladij. Ljudje spuščajo v zrak

V Ljubljani, glavnem mestu Slovenije, kakor v vseh drugih mestih in vaseh, vas presenečajo visoke in impozantne novogradnje, ki se pa prav malo ujemajo s skromnimi hišicami, ležečimi v neposredni bližini. Prava podoba Jugoslavije vsekakor niso svetovljanska kopališča ob Jadranu. Razliko med zahodno civilizacijo in proletarsko Jugoslavijo more potnik opaziti šele, ko se poda na pot skozi notranjost Hrvatske do Makedonije.”

Na lanskem kongresu jug. gasilcev v Sarajevu so poročali, da ima Slovenija 320 gasilskih društev in 60.000 članov, Hrvatska 1.500 gasilskih društev in 50.000 gasilcev, Srbija okoli 800 gasilskih društev z okoli 30.000 člani, Makedonija 515 gasilskih društev in 18.000 gasilcev, Črna gora 34 gasilskih društev z nekaj tisoč člani in Bosna 215 gasilskih društev z okoli 23.000 gasilci. Z organiziranjem gasilstva v Črni gori in Makedoniji so začeli šele pred leti, zato je tam gasilstvo razmeroma še slabo razvito. Glede števila gasilskih domov so pa na obnem zboru povedali, da jih ima največ Hrvatska in sicer 560, takoj za njo je Slovenija s 500 gasilskimi domovi, Srbija jih ima 150, nekaj gasilskih domov je pa še v Bosni, Črni gori in Makedoniji.

Umrli so. V Ljubljani: Marija Bešter, Fanika Vošnjak, učit. v p., Janez Šabec, Franc Kramar, zidar, Marija Zanoškar, roj. Kiselj, Marija Bukovec, roj. Jamnik, Janez Šturm, dr. Ernest Mayer, Anton Hufnagel, dolgoletni mizar hotela Union, Jože Sadar, Metka Mulec, roj. Avžlahar in Irma Semrekar, roj. Jenko v Celju, Marinka Hribar v Bizoviku, Anton Vodenik, pos. v. Petrovčah, Franc Avšič, bivši zid. mojster in pos. v. Sneberjih, Lovro Miklavčič v Stožicah, Filip Merhar, pos. in biv. zeljar v Klečah, dr. Ferdo Kunej, zdravnik v Bistrici ob Sotli, Anton Debevec, ml. v Borovnici, Franc Židan v Bizoviku, Rozalija Meh, roj. Grobelnik v Žalcu, Jožef Radoš v Celju, mr. ph Leon Trost, upravnik lekarne v Slov. Konjicah, Peregrin Rode, pos. v. Žičah, Jurij Veselko v Mežici, Janko Novak, pos. v. Radovljici, Franc Kukovica, upravnik semenogojškega posestva Selo pri Radohovi vasi, Ivan Bole v Polju, Ivan Mlaker, pos. v. Sp. Lažah, Janez Kerstein, žel. upok. v. Stražišču pri Kranju.

rakete, mladina strelja in meče bombe, drugi zopet spuščajo v zrak pižgane balone, ki jih potem veter nosi daleč naprej kot vesel novoletni pozdrav neznane vesele družbe.

V ta splošni velemestni vrvež je pomešan tudi slovenski živelj v Buenos Airesu. Že več let skupne silvestrske prireditve za Slovence ni, kar je škoda. Vse narodnosti jih imajo. Dobro vedo, da so take družabne prireditve močna vez med njihovimi ljudmi, ki jih narodnostno ohranjajo in utrjujejo. Ker skupnega slovenskega silvestrovanja tudi letos ni

bilo, je bilo več manjših silvestrskih prireditev.

O posameznih silvestrovanjih je naš poročevalec zbral tele podatke:

Silvestrovanje pri Gallusu

je bilo na vrtu pred pevsko sobo v Ramos Mejia. Namenjeno je bilo za člane, njih družine ter za podporne člane. Ugodno vreme in prijeten vrt sta pričevala lepo število udeležencev (kakih 100 oseb), ki so ob godbi, šalah in petju v res razigranem razpoloženju prešli iz starega v novo leto. Posebnost Gallusove kuhinje to noč so bili pristni čevapčiči naših južnih bratov doma. Pa tudi sicer je bilo poskrbljeno za izbrana jedila. Pijače seveda tudi ni manjkalo. Ob prehodu v novo leto je vse navzoče nagovoril zborov podpredsednik g. Lovre Jan, želeč vsem prijateljem in članom sreče in uspehov v novem letu. Vsi navzoči so ponovno priznali, da je na Gallusovih prireditvah prijetno in pričakujejo, da jih bo zbor kaj kmalu spet povabil.

Naš poročevalec je od tu “skočil” še dve postaji naprej v Moron in jo ubral naravnost na slovensko pristavo, kjer je priredil silvestrovanje

Kegljaški klub.

Na pristavi so bili zbrani člani kluba in njihovi prijatelji z družinami. Toda pristava bi lahko sprejela do tisoč ljudi. Dvojna korist bi bila: Če bi bila družabna prireditev dobro in skrbno pripravljena, bi naši ljudje skupno lahko preživeli vesel večer, se našli s svojimi prijatelji in znanci ter bi se ob dobri postrežbi pogovorili o tem in onem. Odbor pristave pa bi na ta način prišel tudi do kakega zneska, ki bi ga lahko obrnil za nadaljnjo ureditev pristave. Tako se pa človeku milo stori, če ga kdaj zanese pot v ta kraj in je pristava ob nedeljah popoldne skoraj kot izumrla. In kako veliki napor so bili storjeni za nakup tega zemljišča in za njegovo ureditev!

Pa kljub temu je bilo prijetno ta večer na pristavi. To so ugotovili tisti, ki so bili tam in so se dobro imeli.

Od tu se je naš poročevalec vrnil nazaj v Ramos Mejio. S postaje jo je zavil po Avdi de Mayo na Alvarado 350

v bar Ilirijo,

kjer so bili tudi zbrani slovenski ljudje ter so zasedli prostore ob mizah na vrtu. Zanje so bila pripravljena domača jedila in tudi pijača je bila hladna. Č. g. Lado Lenček je med drugimi sprejemal goste ter skrbel za potek prireditve. Vabil je tudi ljudi k filmski predstavi.

Za leto 1956 je zaenkrat določena naročnina Svobodne Slovenije 90 pesov. Ta naročnina bo ostala v slučaju, če se cene tiskarskim stroškom, papirju in poštnini ne bodo bistveno spremenile med letom. V kolikor se bodo cene bistveno spremenile, bo uprava Svobodne Slovenije med letom obvestila kolikšen odstotek naj še prispevajo k sedaj določeni naročnini.

Zaenkrat prosimo vse naročnike, da plačujejo za leto 1956 za naročnino pri enkratnem vplačilu 90 pesov, pri polletnem plačevanju 48 pesov in pri četrtletnem plačevanju 25 pesov.

Nekateri so se je udeležili. Večina pa je raje ostala pri mizah, ali na plesišču. O prireditvi

Kulturnega društva Edinost

na silvestrov večer nam prijatelj lista poroča, da je tudi lepo uspela. Vabilu odbora društva se je odzvalo lepo število rojakov in prihitelo v salon gostilne staroslovenskega rojaka Dekleve v ulici Jorge Newbery pri Chacariti. Razpoloženje je bilo razigrano, za kar gre vse priznanje orkestru Draga Cimprška, ki je neumorno igral poskočne ter žel splošno odobravanje. Bogat je bil tudi srečlov. O polnoči so se vsi poslovili od starega leta in si voščili vso srečo za novo leto.

Slovenski rojaki

v San Fernando

so imeli tudi skupno silvestrovanje. Zbrali so se v novem slovenskem baru v ulici Carupa šte. 1 v lepem številu. Močno so bili zastopani zlasti primorski rojaki. Vsi so v veselem razpoloženju, ob dobri postrežbi, slovenski pesmi ter godbi preživeli večer ter si voščili srečno novo leto 1956 z željo, da bi se še večkrat dobili na skupni prireditvi.

Mislimo, da smo povedali nekaj o vseh javnih silvestrskih prireditvah. Povsod so si rojaki želeli sreče in zadovoljstva. Tej njihovi želji se pridružujemo tudi mi in prosimo Boga, da bi se jim v resnici te želje tudi izpolnile.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. G. Adolf Godnjavec in gospa Milena, roj. Urh, sta 27. XII. 1955 dobila sina, ki je bil krščen na ime Adolf. V družini g. Andreja Drenika in ge Antonije, roj. Pikec se je 29. XII. 1955 rodil sin, ki je bil krščen na ime Andrej-Anton. G. Karol Lisjak in ga Justina, roj. Štrancar sta dobila 23. novembra 1955 sina, kateremu je ime Marjan Andrej. V Munro je pa krstil g. Avgustin Albin Ano Marijo Sušnik, hčerko g. Janeza in ge Lojzke, roj. Koprive, kateri sta bila za botra g. Miha Klemen in njegova žena ga Angelca ter Gertrudo Marijo Kainer, hčerko g. Jožeta in ge Barbare Kainer. Za botra sta pa bila g. Rudolf Česini in ga Vida Avgustin. V družini g. Franceta Uštarja in njegove žene ge Vere, roj. Klemenčič se je rodil sinček. Srečnim družinam naše čestitke.

San Fernando

.V San Fernando smo imeli slovensko polnočnico. Udeležba pri njej je bila nad vsa pričakovanja lepa. Naša primorska družina je bila polnoštevno zbrana, zastopana je bila tudi Beneška Slovenija, bolj skromno tudi Štajerska in Gorenjska in tudi bela Ljubljana je imela pri njej svoje zastopnike. G. Dejak je imel pač najlepše zadoščenje, ko je ob vstopu v kapelo našel zbrano tako polnoštevno slovensko narodno družino. Saj je pa tudi sam osebno obiskal slovenske ljudi vse tja do Pacheca ter jim delil vabila za udeležbo pri polnočnici.

Tudi pevska družina je bila vsa zbrana. In celo pomnožena z novo sopranistko-solistko, ki bi bila v ponos vsakemu slov. pevskemu zboru. Ko so pevci pod vodstvom organista g. Mišiča zapeli slovensko božično pesem, smo se v mislih zazibali v preteklo čase v domovini. Marsikdo je dejal, kako bi bilo lepo, če bi bilo večkrat v San Fernando tako.

Slovenska narodna pesem

Pod tem vzglavjem bomo v slednji številki prinašali po eno slovensko narodno popevko. To pa zato, ker starejši rod pozablja besedilo, mlajši pa ga sploh še znal ni, le melodija mu je še nekaj v ušesih. Rad bi pel, kakor je slišal starše in starejše brate in sestre, pa zopet nima besed. Tako je največkrat naša narodna popevka v tujini — “pesem brez besed”.

Hožemo, da se med nami obnovi slovensko petje in z njim ljubezen do jezika in do naroda, ki jo je dal in katerega srca izrazilo je. Največji Slovenec med nami v izseljenstvu petkratni guverner države Ohig v Severnih Združenih Državah, ki se imenuje tudi kot kandidat za predsednika te najmočnejše države na svetu, Frank Lausche, je svoj čas napisal, da mu je slovensko zavest budila v srcu in mu jo ohranjala samo SLOVENSKA NARODNA PESEM. Njega se spominjamo, ko začnemo ta kotiček: naj bi našim slovenskim fantom in dekletom poživljalo družbo, našim staršem družine, najmlajšim pa, rojenim v tujini, po pesmi gojil v srcih ljubezen do slovenstva, da ga ne bodo pozabili nikdar, pa naj jih tudi srečna usoda v tujini pripelje na najvišja mesta.

OJ HIŠICA OČETOVA

Oj hišica očetova,
Bog živi te!
Zdaj se ločiti morava,
Bog živi te!
Al tega nihče ne pove,
al bom kdaj še videl te,
Bog živi te!

Srce pa moje ti zvesto,
Bog živi te!
do konca dni ostalo bo,
Bog živi te!
Skazala si mi milosti,
ki moč jih pozabiti ni,
Bog živi te!

Ne zabi ti me, zvesti dom,
Bog živi te!
četudi te ostavil bom,
Bog živi te!
Naj noč in dan pri men' mude
se ljube tvoje misli vse,
Bog živi te!

Pa je večkrat tako lepo. Tako je maša za Slovence v San Fernando vsako drugo nedeljo v mesecu. Pri njej vedno lepo poje pevski zbor, ki nam bo gotovo zapel še drugje našo lepo narodno pesem, samo podpisati ga moramo in pri njem sodelovati ter dajati potrebno oporo organistu g. Mišiču. Na ta način bomo najlažje pritegnili tudi slovensko mladino, da jo bomo versko in kulturno povežali. Za pridne roke je dosti široko polje za delo. Zavedajmo se, da je dolžnost nas vseh, da rešimo to, kar se rešiti da. Od Boga imamo zdravje, delo in zaslužek. Bodimo za vse hvaležni in delajmo za Božjo čast in dobro ime slovenskega naroda v letu Gospodovem 1956.

NARTE VELIKONJA

(47)

Višarska polena

“O, ti, moj Bog, sam gospod ga imajo!” se je domislila.

“Pa je moker!” je dejal župnik. “Kar teče od njega!”

“Janezek, Janezek! Kaj si naredil gospodu?” je hitela ženska ter hotela vzeti otroka, toda mož jo je prestregel ter pritisknil otroka k licu.

“Pa takega te nosi mama okoli, ves se boš prehladil!”

Ko sta se oba do dobra zavedela, sta stala sama v sobi, otrok je njemu brcal na rokah.

Župnik pa je slonel v spalnici pri oknu ter strmел predse:

“In sem bil hud in sem se pravdal s Teboj, pa nisem videl niti za ped predse! Kaj za ped? Za droban las! Še manj! Kaj je en las proti Tebi, kaj je droban las proti Tebi! In je moral priti majhen otrok, da me je tega spomnil,” si je brisal roke ob zavese.

Stopil je zamišljen po sobi in zagledal polo za romarje na Višarje na mizi. In je bral imena gospodarjev in gospodinjev. “Samo Mohorjevih ni, samo Mohorjevih ni. Ni Mohorja, ni France, ni Matijca. Teh ni, o, ti, moj Bog — da teh ni in jih tudi ne bo. Vsaj Matijca ne bo, reveža! Kaj Ti je storil, usmiljeni Bog, da ga tako tepeš!” Stresel se

je ob svojih mislih in se karal. “Spet posegaš božji previdnosti v roko. Spet. Gospod Bog, ne tako, tako je prav, kakor trdim jaz. In še ta hip nisem videl za las naprej! Pri Klančarju. Ali boš še obupaval? Kot otrok si, kot otrok si! Če pa si, stavec sivi, kot otrok, bodi samo tam, ko mu praviš:

“Sveti, Sveti, Sveti!”

In je padel na kolena in je poljubil nogo Križanemu na klečalniku.

“Sveti, Sveti, usmiljeni Bog!”

In se je trkal na prsi ves skrušen:

“Odpusti mi nevero, odpusti!”

34.

France je slonel pred hlevom ter držala časopis v rokah. Zadnji dogodki so jo čisto potli.

“Ali kaj pišejo?” je vprašal Mohor, ki se je bil postaral za deset let. Ves zgrbljen je taval okoli hiše in zdelo se je, da leze živ v grob. Nikomur se ni upal pogledati v oči in ni se ozrl čez cesto proti Kosmačevi hiši.

“Pišejo, oče,” je dejala trudna. “Slabo pišejo!”

“Slabo pišejo!” je trpko pripomnil Mohor.

“In jaz ne verjamem,” je dejala France.

“Sam ne vem,” je lezel vase Mohor.

“Če mislim nanj, na Matijca, ne verjamem, če mislim nate, na Matevža in njivo, mi vre pamet! In sem jaz iztuhtal tisto o njivi. Zagovorniku sem povedal in je dejal, naj pričamo, naj se ne odpravimo, da ne bo delalo slabega vtisa. Da vse, kar povemo, more biti samo njemu v dobro.”

“Ko bi se moglo dognati, kdo je podvrget čevlje?” je razmišljala France.

“Podvrget? Veš, kako je vprašal sodnik teto. Povedala je še včeraj pri vodnjaku, tam sem stal in slišal. Vprašal je, koliko časa ni bilo Matijca iz kuhinje. In da je rekla, kolikor je rabila, da je trikrat nalila vedro ter oprala solato. Ko je šla k vodnjaku, da je prihitel ob meji navzgor, ko je odhajala, da je šel iz kuhinje.”

“Potem bi bil lahko preobul čevlje?” se je stresla France v strašni grozi.

“Lahko!” je potrdil Mohor. “Tudi bo tro da je tako vprašal!”

“In jaz vem, da on ni!” je kriknila France, kakor da hoče popraviti strašni bridki dvom, ki se je bil polastil “Če bi ga moja prisega mogla rešiti, bi prisegla iz globočine srca in prepričanja, da ni on!”

“Še mene potrjaš, France, še mene potrjaš. Jaz sem čisto zmeden, meni kar vrg v možganih! Zakaj je pa sodnik vprašal o tisti njivi? Če mi glava ne poči, tako mi šumi. Ali je Matevž res izdal

Franci tisto njivo? je vprašal. Res, sem dejal.”

“Mene je tudi vprašal!” je prikimala France.

“In če se človek lahko vidi, vidi od tu na pot, če prihaja v teku in naravnost?”

“Lahko se vidi, sem dejal. Samo če prihaja prihuljen, skrit tik ob grmovju, se ne vidi! Glej, onega tamle vidiš,” je pokazal Mohor.

“Blaž je,” je potrdila France.

“In se vidi,” je strmел predse.

“Molčite, oče! Molčite! In če ne vem kdo priseže, da ga je videl na lastne oči, ko je zamahnil z otiko, bom jaz prisegla, da laže. Matijec ni, Matijec ni!”

“In me je vprašal, kje je bil Tine,” je dejal Mohor.

“Tudi mene!”

“In sem rekel, da je bil na hlevu. Videl sem ga, kdaj je šel zjutraj gor, in videl sem, kako ga je priklical Matijec!”

“Tudi jaz sem to videla!”

“Vidiš!” je spet potrjal Mohor. “In kaj pišejo o Matijcu?”

“On pravi, da je nedolžen!”

“Da je nedolžen?”

“Saj tudi je, oče!” je drhtela France kakor iz sebe. “Saj tudi je! Blaž pravi: ‘Veter bo povedal, žival bo izdala, če se skrije resnica ljudem! Bog ve, za koga mora Matijec delati pokoro. Saj je Kristus tudi za druge nosil križ!’”

“Saj je sam Bog za nas druge nosil

križ,” je jecjal Mohor ter odkril svojo sivo glavo. “Zaradi moje njive dela pokoro.” Potok solza se mu je usul po velih licih. “O, France, še mene potrjaš, še mene potrjaš! Pa praviš, da bo veter povedal in žival izdala,” se je spet zgrozil. “Ali ni že pes izdal? Samo kobilica je bila zraven in ta je udarila čez njive. Ali ni prav ta kobilica poklicala Matijca v nesrečo?”

“Potrpajte, oče, midva ne vidiva v jutri, midva ne veva ničesar. Jaz vem samo, da Matijec ni!”

In sta obmolknila.

Po poti je prihajal Blaž.

“Ali vesta, ali vesta!” je sopol. “Župnika je obšla slabost in je zdravnik ukazal, naj ga takoj peljejo v bolnišnico. Takoj! In so ga odpeljali. V cerkvi so ga našli nezavestnega, na obrazu je ležal pred oltarjem.”

“Starost, starost!” je kimal Mohor. “Smrt nas kliče.”

“In so ga odpravili, nič se ni mogel prav zavedati. Pa je še danes zapisoval romarje za Višarje. Klančarka je zapisala sebe in moža in Janezka. In Janezka je še včeraj župnik pestoval!”

“Kaj praviš. Kaj bo še s tem fantom?” se je čudil Mohor, ki ga je prevzela ta zadnja vest. “Da je sam župnik pestoval? Otroke ima res rad.”

“Ona je povedala. In da mora zaradi tega tudi Janezek na božjo pot.”

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Kakor javlja direktorij Kaiserjeve družbe v Cordobi, bodo prvi avtomobili izdelani koncem marca 1956. Tem bodo sledili jeepi in mali tovorni avtomobili. Tovarna sama bo dokončana januarja 1956.

Henry J. Kaiser, vrhovni predstavnik vseh Kaiserjevih podjetij, je objavil, da bo koncem marca letos predložil vsem delničarjem nov načrt, po katerem se bodo vse različne sekcije delavnosti skupine Kaiser združile v eno samo z imenom "Kaiser Industries Corporation". V svrhu financiranja novega načrta bo morala družba zaprositi za 90 milijonov dolarjev kredita.

Arg. ind. ministrstvo je potrdilo odajo del za napeljavno električnih vodov iz San Nicolasa do Buenos Airesa družbi Siemens. Pogajanja za prevzem teh del so tekla od aprila 1950. Obrat v San Nicolasu bi lahko že sedaj dobavljali 200.000 kw, a v Buenos Airesu pa bodo dosegljivi šele v zimi 1957. Pri napeljavi bosta Siemensu dobavljali material nemška AEG in Pirelli. Skupno bo postavljenih pet relejnih postaj in sicer: Tablada, Sarmiento, San Andrés, Martínez in Moron. Posebna podzemeljska mreža s 132.000 voltov bo povezala Moron z ostalimi postajami.

Prvič so sedaj mogli trije USA strokovnjaki podati svoje mnenje o stanju produkcije v ZSSR. Po obisku tovarn Gorki so izjavili: pri izdelavi preciznih instrumentov so Rusi med najboljšimi na svetu, vendar pa je železi precej izboljšanje v pogledu zračenja, razsvetljave in čiščenja delovnih obratov. Splošen razvoj sovj. industrije trpi zaradi pomanjkljivega uvoza strojev in nadomestnih delov iz tujine. Velike Molotovljeve tovarne producirajo približno desetino tega, kar bi Ford na isti površini izdelal v Ameriki. Poleg tega pa zaposlujejo preveč delavstva.

Kanadski min. predsednik Maurice Duplessis je obljubil, da bo spravil pod drž. kontrolo industrijo časopisnega papirja, ako tovarnarji ne izvezajo vseh quebeških časopisov iz vrste tistih, katerim je bila povišana cena papirja.

Atomska skupnost evropskih držav. — Euratom — bo leta 1961. dosegla popolno delovno sposobnost. Istega leta bo

tudi Belgija na osnovi posebnega dogovora z USA in Veliko Britanijo stavila vso produkcijo urana iz svojega Konga na razpolago evropski atomski skupnosti. V letih 1956-57 bo smela Belgija uporabljati samo 10% svoje Kongo produkcije, v letih 1958-60 že 25% in od leta 1961 dalje 100%.

Arg. vlada bo uvozila zdravil v vrednosti 25 mil. dolarjev.

Po sklepu posebne komisije smejo vse družbe odn. zasebniki, katerih premoženje je bilo nedavno podvrženo popolni zapori zaradi preozkega sodelovanja s prejšnjim režimom, sklepati še nadalje vse trg. posle, v kolikor ne bi ti presežali meja, predvidenih v odloku o zapori. Vse te družbe bodo morale v prihodnjih mesecih dokazati, da so svoje premoženje povečale na pošten način in da si ga niso napravile, uporabljajoč pri tem drž. ali zasebno protekcijo nekdanjih oblasti odn. oblastnikov. Vsaka družba, ki bo to lahko dokazala, bo osvojevala zapore premoženja.

Davčna amnestija, kakor jo je razglasila nova arg. vlada, je pokazala prve uspehe; doslej so posamezniki odn. podjetja prijavili 1100 milijonov pesov zaostalih davkov, ki jih mislijo plačati v okviru amnestije. Skupna vsota neiztirjanih davkov pa je 3200 mil. pesov. Davke je lahko plačati do 15. marca 1956 ali pa v 16 četrt mesečnih obrokih brez vsakih obresti.

Lanús

Silvestrovanje v Slovenski vasi

Zopet smo se poslovlili Lanuščani od starega leta in sicer to leto v prav posebnih okoliščinah. Silvestrovali smo namreč že v novem slovenskem domu, zgrajenem na slovenskem zemljišču, zaenkrat še pod "milim nebom", (dom še nima strehe), kar pa nas ni preveč motilo.

To pot ni skrbelo režiserja, da bi kulise zavese plapolale v vetru, kot se je to zgodilo na Miklavžev večer. Pa je kljub temu vse odlično uspelo. Bilo nas je okoli 200 oseb zbranih v dvorani. Hladen vetrič je prijetno vel nad veselo in razigrano družbo in pač nekoliko pripomogel, da se ni potočilo toliko kapljic, kot bi se sicer.

Naši harmonikarji so nam pridno igrali, medtem ko je mlado in staro poskušalo predstavljati noge po taktih. Številni dobitki srečelova so privabljali udeležence in ko so se začele prodajati srečke, jih je v pol ure zmanjkalo. Do-

biček je bil namenjen za "streho" novemu domu in zato so vsi pridno segali po njih. Tiste, ki so čutili le malo odrske zmožnosti in pa druge že stare igralce je navadil požrtvovalni pevovodja Špacapan Mirko raznih originalnih kupletov, katere je za to priliko spisal Hladnik Nace. Opolnoči ni bilo konca stiskanju rok in čestitanju. Predsednik društva Slovenska Vas, Kalan Andrej, je v kratkem in jedrnatem govoru voščil vsem navzočim srečno Novo leto, se jim zahvalil za pomoč pri gradnji doma v preteklem letu ter spodbujal vse k nadaljnji podpori in sodelovanju, da čimprej postavimo streho. Pristna domača zabava se je nato zavlekla do zgodnjih jutranjih ur in še dolgo je bilo slišati veselo slovensko pesem po naselju. Tako se je naša velika slovenska družina v Lanusu poslovila od starega leta, v katerem smo si postavili skupen dom ter s trdno voljo in z zaupanjem v bodočnosti stopili v Novo leto.

Slovenska poroka. V župni cerkvi sv. Jožefa sta se koncem novembra 1955 poročila g. Franc Gorše in gdč. Ivanka Steklasa, oba iz Žalne pri Grosupljem na Dolenjskem. Nevesta gdč. Ivanka Steklasa je prišla v Argentino šele pred letom dni. V Lanusu se živahno udeležuje kot članica pevskega zbora. Zato ji je ta zbor ob poroki tudi pel in z lep slovensko pesmijo tudi povzdignil zenoitovanjsko slovesnost. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

SLOVENCİ PO SVETU

Venezuela

Prav lepo Vas prosim, da mi pošljete Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1956. Je edino naše uživanje, kadar dobimo Svobodno Slovenijo in lahko čitamo list v našem jeziku in ob koncu leta pa še Zbornik.

Večkrat mislimo na Vas in Vam voščimo srečno novo leto z željo, da bi se Svobodna Slovenija še bolj razširila.

Najlepše pozdrave vsem urednikom, naročnikom in bralecem Svobodne Slovenije pošilja iz Venezuele

Luis Oražem z družino

Instituto de Idiomas

Tečaji angleškega, španskega, slovenskega, nemškega, francoskega, italijanskega in latinskega jezika po \$ 35.— mesečno
MARCOS SASTRE 4313
Capital

Slovensko družino za chacro v Misiones išče argentinski podjetnik. Odrasli družinski člani imajo delo v tovarni, ki je chacri priključena.

Družina ima na razpolago stanovanjsko hišo (chalet) in plačo po dogovoru.

Podrobne informacije v tajništvu Društva Slovencev, Victor Martinez 50, Buenos Aires.

PARTIZAN: REAL MADRID — 0:4

V Madridu je bila pred 14. dnevi tekma med beograjskim Partizanom in Kraljevskim nogometnim klubom Madrid. Tako se je zgodilo, da je svojih 100.000 Madridčanov stoje prisluhnilo jug. komunistično partizanski himni in da je jug. enajstotica stala mirno, ko so v zraku donele besede himne falangistov. Madridčani so vedeli, da teh enajst igralcev spada v državo, katere šef se je pred leti v Španiji boril, da Franco ne bi nikdar prišel na oblast; Partizan pa se je spraševal, kako bodo Beograščani sprejeli na znanje, ko pride Kr. nog. klub Madrid na povračilno tekmo v Beograd tisti del falangistične himne, kjer novi Španci pojejo: "Kvišku k soncu, tovariš, v novi uniformi falange, kvišku ti, ki si še včeraj nosil rdečo črno srajco!"

DRUSTVENI OGLASNIK

Zaradi počitnic kuharice bo društvena kuhinja na Victor Martinez 50 zaprta v času od 10. do 20. januarja 1956.

OBVESTILA

Počitniške kolonije za slov. šolsko mladino. Mladinski odsek Društva Slovencev bo letos prvič organiziral počitniške kolonije za našo šolsko mladino. Za dečke bo kolonija v slovenskem semenišču v Adrogeju, za deklice pa pri č. šolskih sestrah na Paternalu. Ti dve koloniji se bosta vršili sredi februarja. Vse podrobnosti (točen čas, vpis, starost, cena itd.) bodo objavljene v prihodnji številki.

15. januarja ima slovenska šolska mladina običajni skupni šolski izlet. Izlet organizirajo člani odbora Mladinskega odseka Društva Slovencev. Kakor vsako

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Victor Martínez 50, Buenos Aires.
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 498945	

leto bo tudi letos spremljalo otroke na izlet poučujoče učiteljstvo in so tako starši glede otrok popolnoma brez skrbi. Vse podrobnosti zvedo otroci na svojih šolskih tečajih.

Prvi izlet Slovenske kulturne akcije bo v nedeljo 15. januarja v parque Perreyra (ex-Derechos de Ancianidad). Zberemo se ob 9. uri dopoldne pri spomeniku pred kolodvorom Constitución, odkoder se skupno podamo na avtobus. Za hrano poskrbi vsakdo sam, prav tako za pijačo (ta se dobi tudi na kraju izleta). — Odbor.

Vsem članom Mladinskega Doma sporočamo, da bo prihodnji redni sestanek Mladinskega Doma drugo nedeljo v mesecu januarju, to je 8. januarja. Začetek ob 10. uri z mašo, ki se bo darovala za pokoj duše slov. salezijanca g. Pučka, ki je pred kratkim umrl v Španiji.

Takoj po maši bo sestanek, na katerem bo govoril duh. svetnik g. Klemenčič. Vse prav lepo vabimo, da se sestanka udeleže. — Odbor.

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR GALLUS

K O N C E R T

božičnih pesmi

Nedelja 15. januarja ob 19. uri

V BAZILIKI MARIJE POMOČNICE - DON BOSCO - RAMOS MEJIA

BOJAN ANTONIO ČEBRON

REPUBLICUETAS 5839

T. E. 52 - 3120

Solicite Asesoramiento e Informes en:

- Negocios inmobiliarios — antes de comprar o vender su propiedad.
 - Seguros — está Ud. bien asegurado? En incendio, automotores, vida, accidentes personales y en seguros en general?
 - Pasajes y turismo — Al pensar en un viaje o en una excursión a cualquier país del mundo, considere sus mejores posibilidades, informándose.
 - Asesores profesionales; Estudios de ingeniería sanitaria; Construcciones; Judiciales; Contabilidad; Traducciones.
- SOLICITE INFORMES — Su consulta no le creará compromiso alguno.

Nesreča nikoli ne počiva.

V prometnem virvežu te na poti na delo ali povratku lahko zadene nesreča. Pomisli na tragiko svojcev, ako te doleti smrt. Zamisli se pa tudi v lasten položaj za primer, ako bi po taki nezgodi ostal pohabljen in nesposoben za delo.

Zato si pomagaj pravočasno sam.

Zavaruj se za življenje in zoper pohabljenost.

Mala žrtev te bo obvarovala velikih bridkosti.

Vsa pojasnila in zavarovanja izvršuje:

Bogdan Vrtovec

25 DE MAYO 533 — Nadstropje 3 — Capital Federal — Telefon 32-7712
(V pisarni slovenskega podjetja: DAYDAM, S. R. L.)

LOUIS DE WOHL

(37)

Zemlja je ostala za nami

"Kaj se mu je zgodilo?" je prav potih vprašal Brandeis. Tudi njega je vse skupaj dokaj ganilo, čeprav sam ni mogel razumeti zakaj.

"K Amu odhaja," je pojasnil Boltežar.

Ko so prišli pred hišo, se je že uredil pravcati sprevod. Šli so približno po isti poti nazaj, po kateri so zemljani prišli. Tako so dospeli do veličastnega in tempelju podobnega poslopja, kjer je vedno zasedal visoki svet. Mimo poslopja je sprevod šel naprej na drugo stran tempelja.

"Jezerce," je zamrmral Brandeis, "pravzaprav bolje: lep tolmun!"

Niti on niti Chris ali Maksina niso mogli dojeti, kaj se je pravzaprav zgodilo ali kaj naj bi se zgodilo.

Druli so začeli zopet peti. Tudi to pot njihov petje ni bilo monotono, še manj žalostno, da, zdelo se je, da v melodiji zveni veselje in celo nekakšno zmago-slavje.

Iz templja sta stopila dva drula. Nočila sta podolgovat predmet, podoben nekakšnemu čolnu. Pač, saj je bil to v resnici čoln. Moral je biti zelo lahek, nesla sta ga brez vsake težave.

Na bregu tolmuna sta ga posadila v vodo. Stari drul je stopil v čoln in ostal v njem pokončno vzravan. Njegovo

ve kretnje so bile mirne in zelo častiljive.

"Mož je bolan," je ugotavljal Brandeis, "saj je postal čisto bled."

"Umira," je hripavo stisnil iz sebe Chris.

Brandeis se je okamenel ozrl vanj: "Mislim sem, da na Marsu ni nobene smrti! Saj je visoki svet to izrecno pojasnil!"

Chrisu se je tedaj zjasnilo: "Da, umira — in naprej je vedel, da bo umrl. Tudi vsi drugi so to takoj vedeli. K Amu odhaja! Domov gre. Zato se je poslovlil od svoje družine — zato jim je dal svoj zadnji blagoslov. In zato oni tudi ne jokajo, niti ne tožijo — pojejo..."

Površina velikega okroglega tolmuna je postala gladka kot zrcalo. Nato je začela sijati v čudnem modrikastem svitu in voda je postajala vedno bolj prosojna. Dna tolmuna pa ni bilo mogoče razločiti. Pač pa je iz globine začela sijati vedno močnejša in prodirnejša zelena svetlota. In prav tako kakor je ta svetloba naraščala, prav tako se je začel čoln pomikati ob obrežju in vozil, kakor da ga žene neviden tok v strmlem loku proti sredini tolmuna.

Tedaj je zakipela drulovska pesem v dvojni jakosti. Brandeis je strmел z od-

prtimi usti in izbuljenimi očmi: "Odkod se je vzela ta vrtnica?" je jecjal. "Ne, ne, sedaj se je čoln ustavil! Natanko in zredi tolmuna!"

In zgodilo se je nekaj izrednega: stari drul je bil prav kar še dobro viden, tako da je bilo razločiti vse potankosti; a že se je zdela, da zgublja obliko in velikost. Vedno drobnejša, vedno nežnejša je postajala njegova postava, najprej prosojna in zatem prozorna. Čudna sila je izhajala iz njega, neka luč, ki je postajala močna kot sonce in ki je prežarela svetlobo dneva. Medtem je dobesedno razžarelo njegovo telo.

Amova hiša je medtem začela doneti v čudovitem harmoničnem sozvočju.

"Kakor steklene orgle," si je mislil Chris.

"Ali je to glasba sfer?" je premišljal Brandeis.

Maksina je vsa zaprepadana zrla preko lesketajoče se površine v daljavo, kjer se je od horizonta odtrgal oblak. Z bliskovito naglico se je blizal, se trgal v svetle bele pike, ki so strmoglavile v žarečo luč sredi tolmuna. Oblak je švignil nad glavami drulov: ptiči — duše? Živi simboli prehoda iz enega življenja v drugo?

Pesem drulov je prenehala in vedno tišje je zvenel "stekleni" glas templja. Zadnja luč sredi tolmuna je ugašala in se umikala svetlobi dneva, voda v tolmunu pa je s prvimi drobnimi valčki

nakazovala lahen veter. Gral je čoln proti bregu. Z obrazov drulov je žarel nepopisen izraz sreče in to pri mladih kakor starih. Veseli so začeli zopet čebeljati med seboj in v skupinah odhajali od tolmuna. Vsi so namreč vedeli: Am je zopet nekega od njih vzela k sebi v še večjo srečo.

Vonj tisočev, okrog tolmuna razeveltih neznanih rož je zbudil tudi zemljane iz okamenelosti. Čudovita barvna pestrost jih je obdajala, globoko so dihal in se nato priključili, vsak vase za toploten in molčeč, odhajajočim drulom.

Končno je spregovoril Brandeis dokaj razočaran: "Pa sem mislil, da na Marsu ni smrti."

"Saj res ni take smrti, kakor jo poznamo na zemlji," je tiho odvrnil Chris. "To je vendar le prehod iz enega območja v drugo. Povratek k Amu, izvirajoč iz dozorevanja duše. Kar smo videli in slišali, je nazorna slika tega, kaj bi zmoglo naše človeško telo pred padcem. Še neizmerno večje pa bi moralo biti za naše čute vse to, kar mi nismo mogli dojeti ob tem odhodu k Bogu."

Maksina se je zgrozila, ko je pogledala Chrisu v obraz in videla, da mu prav tako žari, kakor so žareli preje obrazi drulov.

XIII.

Posledica srečanja z druli je bila ta, da so zemljani takoj zaprosili za dovoljenje, da bi smeli stanovati pri njih

mesto v podzemlju. Bila je to Maksinina ideja, a oba moška sta si jo takoj osvojila. Čeprav je bila razsvetljava v podzemlju čisto podobna dnevni svetlobi — Brandeis še vedno ni mogel izvrtati, na kakšni osnovi je delovala ta razsvetljava — so vendar vsi trije pogrešali sonce na nebu, prav zato se niso počutili bogzna kako dobro v podzemlju. Dalje je bilo zanje izredno važno tudi dejstvo, da je način življenja drulov neprimerno bolj odgovarjal zemljanom kakor pa suhoparni življenjski stil divu.

"Telesno so zemljani vse bolj druli kakor divu," je priznal Boltežar.

"Zato nič čudnega, da raje živijo z njimi skupaj. Tako on kakor njegova dva tovariša so še vedno bolj nerodno govorili angleško in Maksina je označevala nekatere njihove izraze kot "marsicizme".

"Svetniki v visokem svetu govore jezik zemljanov mnogo bolje," je kar odkrito znila Maksina. "Kako naj si to razložim?"

"Svetnik je zato svetnik, ker vse bolje zna," je odvrnil odkritosrečno Miha. Ta izjava in še nekatere druge so privlekle Chrisa do prepričanja, da imajo tudi divu smisel za humor. "Mi tega samo z njihovih lic ne moremo razbrati, ker je njihov izraz čisto nespremenljiv."

(Nadaljevanje v prihodnji številki)